

UZASADNIENIE

Plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Lubiaszów” został ustanowiony zarządzeniem nr 22/2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Lubiaszów” (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego Nr 102, poz. 863). Rezerwat przyrody położony jest w całości w granicach obszaru Natura 2000 Lubiaszów w Puszczy Pilickiej PLH100026, dlatego też plan ochrony dla rezerwatu uwzględnia zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zgodnie z art. 20 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478).

Podczas analizy dokumentów, w trakcie prac nad aktualizacją SDF dla obszaru Natura 2000 Lubiaszów w Puszczy Pilickiej PLH100026, uznano, że występowanie siedliska 91P0 Wyżyny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*) w tym obszarze zostało błędnie sklasyfikowane na etapie prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego (WZS) w Łodzi w 2008 r., a jego borowy charakter jest wynikiem nasadzeń modrzewia europejskiego. W związku z tym, zakwalifikowanie płatu siedliska jako 91P0 uznano za pierwotny błąd naukowy i sklasyfikowano go jako siedlisko 9170. Powierzchnię płatu siedliska 91P0 – 0,33 ha dodano do ogólnej powierzchni siedliska 9170 w obszarze. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi złożyła do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wnioski o usunięcie siedliska z listy przedmiotów ochrony obszaru.

W związku z nowymi wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie opracowywania szczegółowych celów działań ochrony przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000, w kontekście dofinansowania przedsięwzięć infrastrukturalnych ze środków unijnych, zachodzi pilna konieczność zmiany planu ochrony rezerwatu przyrody „Lubiaszów” z uwzględnieniem wytycznych, tj. określenia szczegółowych celów działań ochronnych.

Zasadnicza zmiana zarządzenia polega na dodaniu ust. 1a w § 2 po ust. 1 o brzmieniu: „1a. Cele działań ochronnych obszaru Natura 2000 i przedstawienie ich w załączniku nr 1a do zarządzenia.” W związku z powyższym wystąpiła konieczność nadania nowego brzmienia w § 2 ust. 1: „1. Celem ochrony przyrody rezerwatu jest zachowanie naturalnych zbiorowisk leśnych, w szczególności z udziałem jodły występującej tu przy północnej granicy zasięgu (oraz stanowisk rzadkich gatunków roślin chronionych, jak też licznych pomnikowych dębów)”.

Cele działań ochronnych zostały uszczegółowione w oparciu o dane wynikające z monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Lubiaszów w Puszczy Pilickiej PLH100026 oraz na podstawie przewodników metodycznych opracowanych na potrzeby Państwowego Monitoringu Środowiska.

Cele działań ochronnych przedstawiają się następująco:

Lp.	Przedmiot ochrony	Parametr / wskaźnik ¹⁾	Cele działań ochronnych ²⁾
1.	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na łącznej powierzchni co najmniej – 186,53 ha (FV).
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 8eaf, 8774, 9fde, 6b4c, 44d2 – typowa, właściwa dla siedliska przyrodniczego (z uwzględnieniem specyfiki regionalnej i zróżnicowania fitosocjologicznego). Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 4315, 4c79, 8fed, 8797, 278e, 681a, 0e50, a4fc – zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w danym regionie. Poprawa oceny wskaźnika z U2 na U1 na stanowisku 0171 – zniekształcona w stosunku do typowej dla siedliska w danym regionie.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV na stanowiskach 4315, 8fed – brak. Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowiskach 44d2, 4c79, 0e50, a4fc, 0171 – sporadycznie (nie więcej niż 2% pokrycia transektu). Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowiskach 8eaf, 8774, 9fde, 6b4c 8797, 278e, 681a – pojedynczo lub licznie (ponad 2% pokrycia transektu).
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku 6b4c – pojedynczo (powyżej 1%, lecz nie więcej niż 5% pokrycia transektu). Utrzymanie oceny wskaźnika FV na pozostałych stanowiskach – brak gatunków ekspansywnych lub pojedyncze okazy gatunków nitrofilnych w runie.
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – struktura zróżnicowana; >50% powierzchni pokryte przez zwarty drzewostan, jednak obecne luki i prześwietlenia.

		Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku a4fc – <10% udział drzew starszych niż 100 lat, ale >50% udział drzew starszych niż 50 lat. Poprawa oceny wskaźnika z U1 na FV na stanowiskach 4315, 8fed, 0e50 – >10% udział drzew starszych niż 100 lat. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na pozostałych stanowiskach – >10% udział drzew starszych niż 100 lat.
	Wiek drzewostanu (udział starodrzewu)	
	Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika U2 na stanowisku a4fc, 0171 – całkowity brak i zgryzione przez zwierzyne płową. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na pozostałych stanowiskach – obfite, w lukach i prześwietleniach, brak pod okapem drzewostanu, ślady zgryzania nieliczne.
	Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 na stanowisku 278e, 0e50 - <10% i nie odnawiające się. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na pozostałych stanowiskach – <1% i nie odnawiające się.
	Martwe drewno (łącznie zasoby)	Poprawa oceny wskaźnika z U1 na FV na stanowisku 0171 – 10-20 m³/ha. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na pozostałych stanowiskach – >20 m³/ha.
	Martwe drewno wielkowymiarowe	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >5 szt./ha.
	Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne)	Poprawa oceny wskaźnika z U1 na FV na stanowisku 0171 – >20 szt./ha. Utrzymanie oceny wskaźnika FV na pozostałych stanowiskach – >20 szt./ha.
	Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak.

2.	*91E0 ³) Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe	Powierzchnia	Utrzymanie powierzchni siedliska nie mniejszej niż 2,56 ha (FV).
		Gatunki charakterystyczne	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – kombinacja florystyczna typowa dla łągu.
		Gatunki dominujące	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 – we wszystkich warstwach dominują gatunki typowe dla siedliska, przy czym są zaburzone relacje ilościowe (dominacja facjalna).
		Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – <1% i nie odnawiające się.
		Inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie	Utrzymanie oceny wskaźnika U1 - więcej niż 1 gatunek, lub nawet 1 gatunek jeżeli liczny.
		Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – nie bardzo silnie ekspansywne.
		Martwe drewno (łącznie zasoby)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >20 m ³ /ha.
		Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >5 szt./ha.
		Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – dynamika zalewów i przewodnienie podłoża normalne z punktu widzenia odpowiedniego ekosystemu/ zbiorowiska roślinnego.
		Wiek drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – >20% udział objętości drzew starszych niż 100 lat.
		Pionowa struktura roślinności	Utrzymanie oceny wskaźnika FV - naturalna, zróżnicowana.
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – tak, obfite.

		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak.
		Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Utrzymanie oceny wskaźnika FV – brak
3.	91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>)	Nie dotyczy – brak przedmiotu ochrony.	

Szczegółowe cele ochrony zostały przedstawione w załączniku do niniejszego zarządzenia.

Przy okazji procedowania zmiany planu ochrony dla rezerwatu przyrody dokonano czynności porządkowych poprzez zmianę brzmienia § 2 ust. 3 pkt 5): „5) zachowanie występujących w rezerwacie siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory:

a) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),

b) *91E0¹⁾ Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe;” oraz usunięto informacje dotyczące stanu ochrony siedlisk przyrodniczych.

RDOŚ w Łodzi złożył wniosek o usunięcie z listy przedmiotów ochrony obszaru w SDF siedliska 91P0 Wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*). Zmiana ta zostanie przekazana do akceptacji Komisji Europejskiej wraz z najbliższą aktualizacją polskiej bazy danych obszarów Natura 2000.

Ponadto w załączniku Nr 2 działania ochronne oznaczone lp. 4 i 5 otrzymują następujące brzmienie:

”

4.	Monitorowanie procesów naturalnych oraz ocena skutków przeprowadzonych zabiegów.	Lustracja rezerwatu przynajmniej raz na 3 do 5 lat podsumowana sprawozdaniem. Podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie prac jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.	Cały obszar rezerwatu.
5.	Monitoring siedliska przyrodniczych: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>), *91E01) Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion</i>	Monitoring stanu ochrony przedmiotu ochrony – co 6 lat. Monitoring przeprowadzić zgodnie ze standardami metodyki opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS). Podmiotem odpowiedzialnym jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi.	Wszystkie płaty siedliska w rezerwacie przyrody.

	glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe		

„

W załączniku nr 2 w pkt. 4 i 5 dotyczących monitorowania procesów naturalnych i monitoringu siedlisk przyrodniczych usunięto zapisy dotyczące konieczności sporządzenia po upływie 10 lat od ustanowienia planu ochrony pełnego opracowania florystyczno-fitosocjologicznego wraz z analizą zmian zaszyłych w tym okresie w rezerwacie. Z uwagi na prowadzone w rezerwacie przyrody lustracje oraz stałe monitorowanie procesów w nim zachodzących, w tym stanu zachowania przedmiotu ochrony, uznaje się, że wykonanie ww. opracowania jest zbędne. Wszelkie zabiegi związane z ochroną czynną w rezerwacie przyrody prowadzone są w oparciu o ustalenia poczynione w czasie lustracji tego rezerwatu przyrody. Ponadto w pkt. 5 uaktualniono zapisy dotyczące wykonywania monitoringu siedlisk przyrodniczych 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) i *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe. Monitoringi przeprowadzać należy zgodnie ze standardami metodyk opracowanymi przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMSŚ) dla danego siedliska przyrodniczego.

Zmiana planu ochrony dla rezerwatu przyrody, zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody winna zostać przeprowadzona zgodnie z przepisami wynikającymi z art. 19 ust. 1a tej ustawy, który stanowi, że sporządzający projekt planu ochrony dla rezerwatu przyrody zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu, a także art. 19 ust. 2 – projekt planu wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gminy.

Projekt zmiany planu ochrony został sporządzony zgodnie z procedurą wynikającą z ww. przepisów i w trybie przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94 , poz. 794).

Zgodnie z § 6 w związku z § 3 ww. rozporządzenia Ministra Środowiska Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi umożliwił zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu oraz możliwość składania wniosków i uwag.

Informacja o projekcie zmiany planu ochrony została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi obwieszczeniem z 11 lipca 2023 r., znak: WPN.6320.1.2019.MKu, podał do publicznej wiadomości informację m.in. o zamiarze przystąpienia do

zmiany planów ochrony dla rezerwatów przyrody: „Dąbrowa Świetlista”, „Jasień”, „Lubiaszów”, „Wielkopole” poprzez:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 13 lipca 2023 r.;
- wywieszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 13 lipca 2023 r.;
- publikację w prasie lokalnej 13 lipca 2023 r.

Następnie obwieszczeniem z 29 sierpnia 2024 r., znak: WPN.6202.8.2023.JHi, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podał do publicznej wiadomości informację o sporządzeniu projektów zarządzeń zmieniających zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody: „Dąbrowa Świetlista”, „Jasień”, „Lubiaszów”, „Wielkopole”, wraz z projektami zarządzeń poprzez:

- opublikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi 3 września 2024 r.;
- ogłoszenie na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi od 3 do 24 września 2024 r.;
- publikację w prasie lokalnej 3 września 2024 r.

W trakcie konsultacji społecznych nie zostały złożone wnioski i uwagi do przedmiotowego projektu zarządzenia.

W ramach autokorekty zweryfikowano zapis projektu zarządzenia:

- w załączniku Nr 1 dla siedliska 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum*) opis celu działań ochronnych wskaźnika „martwe drewno (łączne zasoby)” na stanowisku 0171 poprawiono na opis odpowiadający ocenie FV, tj. >20 m³/ha”.

Na podstawie przepisów art. 19 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, projekt niniejszego zarządzenia został przedłożony do zaopiniowania Radzie Miejskiej w Sulejowie i Radzie Miejskiej w Wolborzu pismem z 14 października 2024 r., znak: WPN.6202.10.2023.JHi. Projekt został zaopiniowany pozytywnie uchwałą NR XII/99/2024 Rady Miejskiej w Sulejowie z dnia 28 listopada 2024 r. i uchwałą NR VIII/67/2024 Rady Miejskiej w Wolborzu z dnia 25 października 2024 r.

Na podstawie art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz § 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody projekt zarządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Łodzi, uchwałą nr 16/2024 z dnia 21 listopada 2024 r.

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r., poz. 190) projekt zarządzenia został uzgodniony przez Wojewodę Łódzkiego - pismo znak: RT-II.0521.6.2024 z dnia 24 października 2024 r.